

ISAP 1A – ניהול של מודלים

(Governance of Model)

1. מטרת התקן

התקן קובע קווים מנחים לאקטוארים בנושא ניהול מודלים (model governance) בעת ביצוע שירותי אקטואריה שכוללים מודלים, כדי לתת ללקוחות המיועדים לשירותים האקטואריים את הביטחון ש:

- שירותי אקטואריה מתבצעים במקצועיות תוך הקפדה על טיפול נאות.
- התוצאות רלוונטיות לצורכיהם, מוצגות בצורה ברורה, מובנת ושלמה.
- ההנחות והמתודולוגיה (כולל מודלים וטכניקות מידול) שבשימוש מדווחות כראוי. תקן זה מתייחס לאופן ניהול פעולות המידול ולא לאופן שבו יש לבצע פעילויות אלה.

2. היקף התקן

תקן זה חל על כל המודלים שתומכים בקבלת החלטות של ישות. הוא מספק הנחיות לאקטוארים בנושא ניהול מודלים מתאים לניהול הסיכונים הטמונים בבחירת מודל קיים, שינוי מודל קיים, פיתוח מודל חדש או שימוש במודל.

3. סיכום קצר של סעיפי התקן

פרק 1 – כללי

- 1.1 מטרה (ראה לעיל).
- 1.2 היקף (ראה לעיל).
- 1.3 יחסים ל-ISAP 1 – ציות לתקן ISAP 1 הוא תנאי הכרחי לקיום תקן זה.
- 1.4 מונחים מוגדרים – לפי משמעותם הספציפית המוגדרת במילון המונחים. מונחים אלה מודגשים דרך היפר קישור למילון המונחים.
- 1.5 תאריך אפקטיבי – ISAP זה תקף לשירותי אקטואריה שהחלו ב-[תאריך] או אחריו.

פרק 2 – יישומים מתאימים

2.1. סקירה כללית

רמת ניהול מודלים צריכה להיות פרופורציונלית לסיכון ללקוחות המיועדים.

2.1.1 על האקטואר לוודא שקיימת מסגרת מתאימה לניהול סיכוני מודל.

2.1.2 על האקטואר לוודא שהמודל תקף והאימות שלו כולל הערכות. שהמודל מתאים באופן סביר למטרה המיועדת לו, שהמודל עומד במפרט שלו וניתן לשחזר את תוצאות המודל.

2.1.3 על האקטואר להבין את ההקשר שבו יש להשתמש במודל, כיצד הקלט של המודל מסופק ומהן הציפיות לשימוש בתוצאות.

2.2. בחירת מודל קיים

על האקטואר שבוחר מודל קיים להבין את המודל, את התנאים שבהם ראוי להשתמש במודל וכי קיים תיעוד הולם של בניית המודל ותפעולו.

2.3. שינוי מודל קיים

האקטואר שמשנה מודל קיים צריך להבין את המודל, לתעד את השינויים וכל השפעה מהותית של השינויים: על היקף המודל, מטרתו, המתודולוגיה, האיכות הסטטיסטית, כיוול, התאמתו למטרה המיועדת והתנאים שבהם ראוי להשתמש במודל. כמו כן, האקטואר יוודא כי קיים תהליך ראוי לבקרה על השינויים של המודל.

2.4. פיתוח מודל חדש

האקטואר המפתח מודל חדש צריך לתעד את תכנון המודל, את הבנייה וההפעלה של המודל כולל: היקף, מטרה, מתודולוגיה, איכות סטטיסטית, כיוול והתאמה למטרה וכן את התנאים שבהם ראוי להשתמש במודל.

2.5. שימוש במודל

האקטואר שמשמש במודל צריך להבין את המודל, לוודא כי מתקיימים התנאים לשימוש במודל ושיש בקרות מתאימות לתשומות ולפלטים של המודל. עליו להבין ולדעת להסביר הבדלים מהותיים בין ריצות שונות של המודל ולהיות משוכנע, שקיים תהליך בקרה הולם לריצות הייצור. לבסוף, עליו לתעד לפי הצורך: מגבלות, תשומות, הנחות מפתח, שימושים מיועדים ופלט המודל.

פרק 3 – גילוי

נוסף לעמידה בתקן ISAP 1 פרק 3 – קומוניקציה, על האקטואר לכלול בדוח האקטואר את כל הגילויים שהאקטואר רואה לנכון, כדי שהלקוחות המיועדים יוכלו להבין את: (א) המגבלות וחוסר הוודאות והשלכותיהם ו-(ב) פעולות ניהוליות שננקטו במודל והשלכותיהן.

פרק 4 – השלכות של הסביבה בישראל על התנהגות האקטואר בישראל

יש מקרים שבהם אקטואר משתמש במודלים שפותחו על ידי צד שלישי. במקרים אלה על האקטואר לגלות את מקור המודל ואת הבסיס לקבלתו לשימוש עבור המתודולוגיה שנבחרה.